

Short Communication

Study of the musculoskeletal injuries of different organs in patients referred to Seyyed Mostafa Khomeini Hospital in Tabas, Iran, From 2018 to 2023

Marzieh Nasiri Sangri¹, Reza Salehinia^{1*}

ABSTRACT

Injuries caused by trauma are among the most important problems of the health system in the world. Although several plans have been implemented to reduce the number of traumatic injuries, the trend of these injuries is still increasing. The present study aimed to investigate musculoskeletal injuries of different organs in patients referred to Seyyed Mostafa Khomeini Hospital in Tabas, Iran, from 2018 to 2023. The present retrospective descriptive study was conducted over five years, from April 2018 to March 2023, on trauma patients referred to Seyyed Mostafa Khomeini Hospital in Tabas City, Iran. The type of trauma and other necessary information were extracted from patients' files, recorded in the relevant checklist, and analyzed using the SPSS (version 27) software. Among the 22,847 samples studied, a total of 16,713 (73%) were male, with a mean age of 32.46 ± 19.72 years. Of the total number of injured individuals, 5,995 (26%) experienced traffic trauma, while the remainder suffered from other types of accidents. Among the injured, 1,144 people (5%) experienced multiple traumas. The highest number of injuries occurred in 2022, accounting for 28.2%. Most affected individuals were between 20 and 40 years old. Regarding injury sites, the wrist sustained the most damage (35.1%), while the nerves and vessels experienced the least damage (0.02%). Given the significant impact of trauma on an individual's life, it is essential to implement planning, preventive measures, and cultural awareness initiatives in society to reduce the occurrence of such incidents.

Keywords: Accidents, Multiple traumas, Musculoskeletal injuries, Trauma

Citation: Nasiri Sangri M, Salehinia R. [Study of the musculoskeletal injuries of different organs in patients referred to Seyyed Mostafa Khomeini Hospital in Tabas, Iran, From 2018 to 2023]. J Birjand Univ Med Sci. 2024; 31(3): 242-248. [Persian]

DOI [10.61186/JBUMS.31.3.242](https://doi.org/10.61186/JBUMS.31.3.242)

Received: July 9, 2024

Accepted: October 8, 2024

¹ Surgical Technology, Tabas Nursing School, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran

***Corresponding author:** Tabas Nursing School, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran
Tel: +985632833491 Fax: +985632833491 E-mail: rezaotg@gmail.com

بررسی آسیب‌دیدگی اسکلتی عضلانی اندام‌های مختلف در بیماران مراجعه‌کننده به بیمارستان سید مصطفی خمینی (ره) شهرستان طبس در بازه زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲

مرضیه نصیری سگری ^۱ ID، رضا صالحی نیا ^{۱*} ID

چکیده

آسیب‌های ناشی از تروما یکی از مشکلات مهم نظام سلامت در جهان است. اگرچه برنامه‌های متعددی برای کاهش میزان آسیب‌های تروماتیک انجام شده، ولی همچنان میزان آسیب‌ها در حال افزایش است. مطالعه حاضر با هدف بررسی آسیب‌دیدگی‌های اسکلتی عضلانی اندام‌های مختلف در بیماران مراجعه‌کننده به بیمارستان سید مصطفی خمینی (ره) شهرستان طبس در بازه زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ انجام شد.

این مطالعه توصیفی گذشته‌نگر در یک بازه زمانی ۵ ساله از فروردین ۱۳۹۷ تا اسفندماه ۱۴۰۲ بر روی بیماران ترومایی مراجعه‌کننده به بیمارستان شهید سید مصطفی خمینی (ره) شهرستان طبس اجرا شد. نوع تروما و سایر اطلاعات لازم از پرونده بیماران استخراج و در چک‌لیست مربوطه ثبت و با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۷ تجزیه و تحلیل گردید.

از ۲۲،۸۴۷ نمونه مورد مطالعه، ۱۶،۷۱۳ (۷۳ درصد) مرد و باقی زن، با میانگین سنی $32/46 \pm 19/72$ سال بودند. از تعداد کل آسیب دیدگان، ۵،۹۹۵ نفر (۲۶ درصد) دچار تروما ترافیکی و سایرین به حوادث دیگر دچار شده بودند. از تعداد افراد آسیب‌دیده، ۱،۱۴۴ نفر (۵ درصد) دچار شده بودند. بیشترین افراد دچار آسیب‌دیدگی در سال ۱۴۰۱ با ۲۸/۲ درصد بود. بیشترین مراجعه‌کنندگان آسیب‌دیده در بازه سنی ۲۰ تا ۴۰ سال بود. در بین نواحی آسیب‌دیده، بیشترین آسیب در مچ دست (۳۵/۱ درصد) و کمترین در اعصاب و عروق (۰/۰۲ درصد) مشاهده شد.

با توجه به اهمیت تروما که می‌تواند زندگی فرد را تحت تأثیر قرار دهد، باید برنامه‌ریزی، اقدامات پیشگیرانه و فرهنگ‌سازی در جامعه به‌منظور کاهش بروز این‌گونه حوادث انجام گیرد.

واژه‌های کلیدی: تصادف، ترومای چندگانه، آسیب‌های اسکلتی عضلانی، تروما

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۴۰۳؛ ۳۱ (۳): ۲۴۸-۲۴۲.

دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۱۹ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۱۷

^۱ کارشناسی ارشد تکنولوژی جراحی، دانشکده پرستاری طبس، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

* نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد تکنولوژی جراحی، دانشکده پرستاری طبس، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

آدرس: خراسان جنوبی - طبس - دانشکده پرستاری طبس

تلفن: ۰۵۶۳۲۸۳۳۴۹۱ نمابر: ۰۵۶۳۲۸۳۳۴۹۱ پست الکترونیکی: rezaotg@gmail.com

مقدمه

تروما به معنای تجربه یک رویداد ناگوار و شوک‌آور است که ممکن است اثرات طولانی‌مدتی بر روحیه و روان افراد بگذارد. این تجارب می‌تواند شامل حوادث رانندگی، حوادث طبیعی، تصادفات، ترور و دیگر وقایع ناگوار باشد (۱، ۲). تروما ممکن است باعث ایجاد استرس، افسردگی، اضطراب، اختلالات خواب و مشکلات روانی دیگر شود. افراد ممکن است به شکل‌های متفاوت به تروما واکنش نشان دهند و نیاز به حمایت روان‌شناختی یا حتی مشاوره حرفه‌ای داشته باشند (۳). طبق مطالعات انجام‌شده، سالانه ۱/۲ میلیون نفر در سراسر جهان در اثر تصادفات و آسیب‌دیدگی‌های شدید جان خود را از دست می‌دهند (۴). به دلیل اینکه شهرستان طبس در محور جاده‌ای استان‌های شرقی کشور قرار دارد، ممکن است افراد در جاده‌ها با وقایعی مانند تصادفات رانندگی، حوادث جاده‌ای، یا شرایط خطرناک مواجه شوند که منجر به تجربیات تروماتیک شود. این تروماها می‌توانند اثرات جسمانی و روانی مهمی را بر افراد بگذارد. در این شهرستان معادن متعدد عظیمی واقع‌شده است (۵). کارگران معادن با خطرات و شرایط دشواری روبه‌رو هستند که ممکن است منجر به آسیب آن‌ها شود. شرایط دشوار کار در معادن زغال‌سنگ افراد را در معرض آسیب‌های جسمی و روحی قرار می‌دهد که گاهی اوقات این آسیب‌ها جبران‌ناپذیر است و ممکن است باعث مرگ فرد شود و برخی از افراد ممکن است به دلیل این آسیب‌ها با مشکلات روحی روانی مانند افسردگی، اضطراب یا اختلالات خواب مواجه شوند (۶، ۷). در این موارد، مشاوره روان‌شناسی و حمایت از جانب خانواده و جامعه می‌تواند مفید باشد. همچنین برنامه‌های حمایتی و اجتماعی می‌توانند به کاهش تأثیرات تروما کمک کنند (۸). در حوزه بهداشت، مسائل مرتبط با آسیب‌های اسکلتی عضلانی از اهمیت بسیاری برخوردارند. بیمارانی که به بیمارستان مراجعه می‌کنند، ممکن است به دلیل مشکلات مختلف اسکلتی عضلانی از خدمات پزشکی بهره‌مند شوند. این مسئله نیازمند بررسی جامع و تحلیل دقیق تأثیرات این نوع آسیب‌ها بر افراد است. با توجه به افزایش نرخ آسیب‌های اسکلتی عضلانی در جوامع مختلف، مطالعه و بررسی شیوع و نوع آسیب‌ها در اندام‌های مختلف بیماران مراجعه‌کننده به

بیمارستان می‌تواند اطلاعات مهمی را ارائه دهد. این تحلیل می‌تواند به بهبود روش‌های تشخیص، پیشگیری و درمان این آسیب‌ها کمک کرده و زندگی روزمره بیماران را بهبود ببخشد. از این‌رو مطالعه حاضر باهدف تعیین آسیب‌دیدگی‌های اسکلتی عضلانی اندام‌های مختلف در بیماران مراجعه‌کننده به بیمارستان سید مصطفی خمینی (ره) شهرستان طبس در بازه زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ انجام شد.

روش تحقیق

این مطالعه توصیفی گذشته‌نگر در یک بازه زمانی ۵ ساله از فروردین ۱۳۹۷ تا اسفندماه ۱۴۰۲ بر روی بیماران ترومایی مراجعه‌کننده به بیمارستان شهید سید مصطفی خمینی (ره) شهرستان طبس اجرا شد. اطلاعات موردنیاز از مدارک پزشکی و پرونده‌های ثبت‌شده در بیمارستان شهید سید مصطفی خمینی (ره) شهرستان طبس دریافت گردید. معیار ورود به این مطالعه، شامل افرادی بود که در اثر تروما دچار آسیب‌دیدگی شدند و امکان دسترسی به اطلاعات موردنیاز (ازجمله اطلاعات دموگرافیک، زمان و نوع آسیب‌دیدگی) فراهم بود. معیار خروج از مطالعه شامل افرادی بود که اطلاعات آن‌ها برای این مطالعه به شکل کامل در دسترس نبود. اطلاعات بر اساس چک‌لیست بررسی می‌شد که اطلاعات موردنیاز برای پر کردن چک‌لیست از پرونده‌های بایگانی‌شده شامل مشخصات دموگرافیکی، علت آسیب‌دیدگی، نوع آسیب‌دیدگی جسمانی شامل آسیب‌های (قلبی-عروقی، اعصاب، اسکلتی-عضلانی، سیستم گوارش، چشم، پوست، گوش، حلق، بینی، دستگاه ادراری و تناسلی) در بازه زمانی فروردین ۱۳۹۷ تا اسفندماه ۱۴۰۲ استخراج شد و موردبررسی قرار گرفت.

تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها

داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۷ و با استفاده از شاخص‌های توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. اطلاعات از نوع کمی (پیوسته و گسسته) و کیفی (اسمی و رتبه‌ای) بود.

یافته‌ها

مطابق بررسی‌های انجام‌شده در بازه زمانی فروردین ۱۳۹۷ تا اسفندماه ۱۴۰۲، از ۲۲۸۴۷ نمونه مورد مطالعه، ۱۶۷۱۳ (۷۳ درصد) مرد و باقی زن، با میانگین سنی $32/46 \pm 19/72$ سال بودند. از تعداد کل آسیب‌دیدگان، ۵۹۹۵ (۲۶ درصد) نفر تروما ترافیکی و سایرین حوادث دیگر بودند. از تعداد افراد آسیب‌دیده، ۱۱۴۱ (۵ درصد) نفر دچار ترومای چندگانه شده بودند. بیشترین افراد دچار آسیب‌دیدگی در سال ۱۴۰۱ با ۲۸/۲ درصد بود (مطابق جدول ۱).

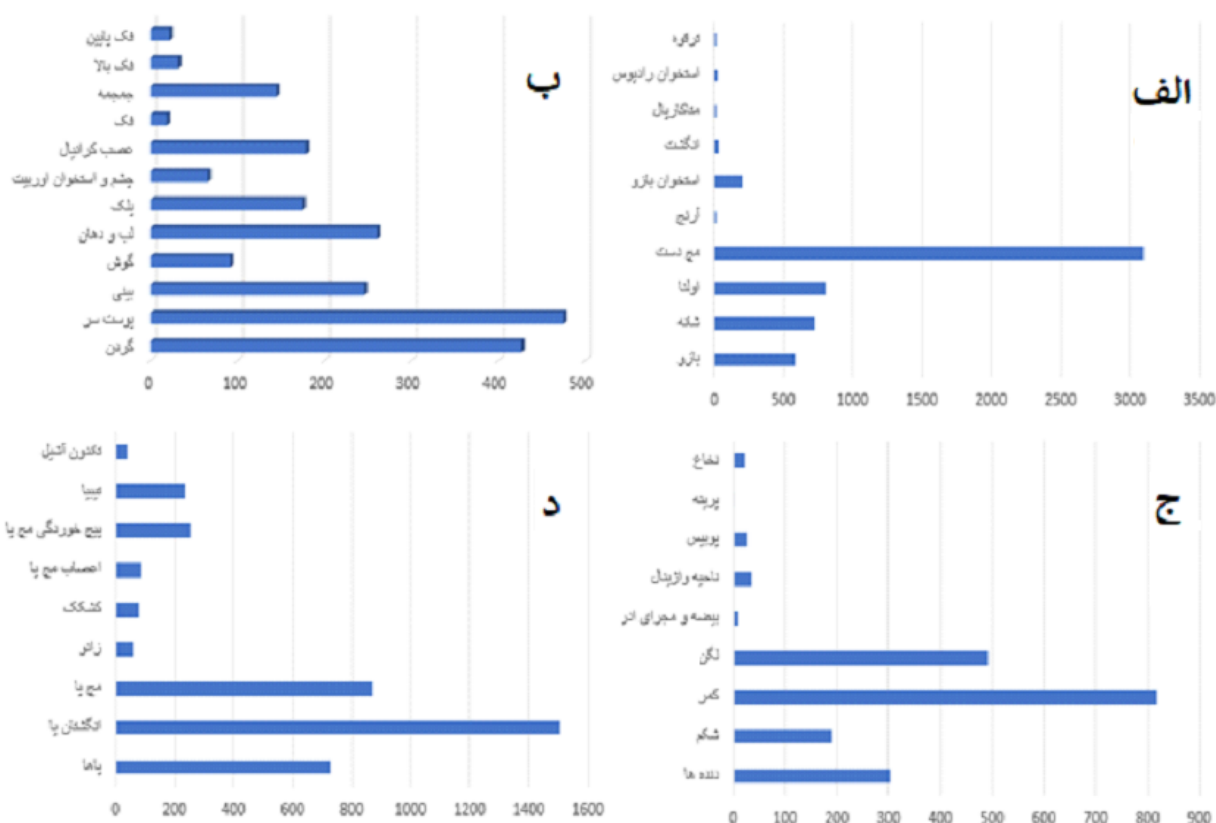
بیشترین نوع آسیب‌دیدگی جسمانی در نواحی سر و گردن، ناحیه پوست سر بود. در نواحی دست، شانه، مچ دست، در نواحی مختلف پا، انگشتان پا و در نواحی مختلف میان تنه قسمت کمر بیشترین نواحی بودند که در این بازه زمانی دچار آسیب شدند (نمودار ۱). بیشترین مراجعه‌کنندگان آسیب‌دیده در بازه سنی ۲۰ تا ۴۰ سال بودند (جدول ۲). از میان تمام این نواحی بیشترین آسیب‌دیدگی در مچ دست (۳۵/۱ درصد) و کمترین نوع آسیب‌دیدگی مربوط به اعصاب و عروق (۰/۰۲ درصد) بود.

جدول ۱- توزیع فراوانی و درصد فراوانی بیماران ترومایی در سال‌های مختلف

سال	فراوانی مطلق	فراوانی نسبی (درصد)
۱۳۹۷	۳۱۰۹	۱۳/۶
۱۳۹۸	۴۰۷۰	۱۷/۸
۱۳۹۹	۲۸۲۴	۱۲/۴
۱۴۰۰	۴۸۳۵	۲۱/۲
۱۴۰۱	۶۴۵۰	۲۸/۲
۱۴۰۲	۱۵۵۹	۶/۸
جمع	۲۲۸۴۷	۱۰۰

جدول ۲- توزیع فراوانی و درصد فراوانی سن بیماران ترومایی

سن بیماران	فراوانی مطلق	فراوانی نسبی (درصد)
۰-۲۰	۷۳۰۳	۳۲
۲۰-۴۰	۸۹۱۱	۳۹
۴۰-۶۰	۴۱۲۶	۱۸/۵
۶۰-۸۰	۱۸۵۳	۸/۱
۸۰-۱۰۰	۵۳۸	۲/۴

نمودار ۱- الف- فراوانی تفکیک‌شده ترومای وارده در نواحی مختلف دست و شانه ب- فراوانی تفکیک‌شده ترومای وارده در نواحی مختلف سر و گردن ج- فراوانی تفکیک‌شده ترومای وارده در نواحی مختلف میان تنه د - فراوانی تفکیک‌شده ترومای وارده در نواحی مختلف پا

بحث

همکاران باهدف بررسی فراوانی تروما در بیماران ترومایی مراجعه‌کننده به اورژانس بیمارستان امام خمینی (ره) ارومیه در سال ۱۳۹۵ به منظور کاهش مرگ‌ومیر و افزایش بهبود نهایی با اتخاذ روش‌های مناسب برای پیشگیری و کاهش آمار تروما و کنترل تروما انجام گردید. در این مطالعه ۱۷۷۹۰ بیمار ترومایی موردبررسی قرار گرفتند که از نظر جنسیت ۴۷۳۶ نفر (۲۶/۶٪) زن و ۱۳۵۴۲ نفر (۷۳/۴٪) مرد بودند و با مطالعه حاضر همسو است (۱۱-۹، ۲). با توجه به یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد بیشترین اتفاقات ترومایی در دهه سوم و چهارم زندگی افراد رخ داده است که با پژوهش خان‌محمدی و همکاران که باهدف تعیین علل از کارافتادگی کارکنان راهور ناجا به دنبال تروماهای ناشی از حوادث ترافیکی استان تهران در بازه زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ موردبررسی قرار گرفت.

هدف از پژوهش حاضر بررسی آسیب‌دیدگی‌های اسکلتی عضلانی اندام‌های مختلف در بیماران مراجعه‌کننده به بیمارستان شهید سید مصطفی خمینی (ره) شهرستان طبس در بازه زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ بود. یافته‌های این مطالعه نشان داد که بیشترین نوع آسیب‌دیدگی جسمانی در اندام فوقانی و در ناحیه مچ دست است. از لحاظ جنسیت، مردان بیشتر آسیب‌دیده بودند که از نظر اپیدمیولوژی، یافته‌های مطالعه حاضر مشابه اکثر نتایج بین‌المللی و داخلی است. در پژوهش یعقوبی و همکاران که باهدف بررسی اپیدمیولوژیک بیماران ترومایی مراجعه‌کننده به بیمارستان ولی عصر (عج) اراک در سال ۱۳۸۵ انجام شد نشان داد ۷۴ درصد بیماران مرد، ۵۳ درصد در گروه سنی ۴۴-۲۰ سال بود. مطالعه نیک‌دل و

رانندگی، نزاع، آموزش استفاده صحیح از وسایل کمک حرکتی در افراد میان سال و کهن سال صورت پذیرد.

تقدیر و تشکر

این مقاله بر اساس طرح تحقیقاتی مصوب با شماره (۶۴۹۹) در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند نگارش شده است. نویسندگان بر خود لازم می‌دانند مراتب تشکر صمیمانه خود را از دانشگاه علوم پزشکی بیرجند که ما را در انجام این طرح یاری دادند، اعلام کنند.

ملاحظات اخلاقی

پژوهشگران تمامی موازین اخلاقی مربوط به تحقیقات ازجمله حفظ محرمانگی اطلاعات جامعه آماری را رعایت و پس از صادر شدن کد اخلاق پژوهشی از دانشگاه علوم پزشکی بیرجند (IR.BUMS.REC.1402.494)، مجوزهای لازم را از مراجع ذیصلاح اخذ نموده و در مراحل پژوهش هیچ‌گونه سوگیری و دخل و تصرفی از جانب محققین صورت نگرفته است.

حمایت مالی

نویسندگان این مقاله هیچ نوع کمک مالی از هیچ فرد یا سازمانی دریافت نکرده‌اند.

مشارکت نویسندگان

آقای رضا صالحی‌نیا، ارائه ایده و طراحی مطالعه؛ خانم مرضیه نصیری، جمع‌آوری و تفسیر داده‌ها و تجزیه و تحلیل آماری؛ همه نویسندگان در نگارش اولیه مقاله و بازنگری آن سهیم بوده و همه با تأیید نهایی مقاله حاضر، مسئولیت دقت و صحت مطالب مندرج در آن را می‌پذیرند.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله اعلام می‌دارند که هیچ گونه تضاد منافی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

سن افراد مورد آسیب قرارگرفته در گروه سنی جوان بود (۲)، مطالعه محمدهادی سروری و همکاران پژوهشی گذشته‌نگر بر روی کلیه افراد آسیب‌دیده بود که طی سال‌های ۹۴-۱۳۹۲ به بیمارستان شهدای قاین مراجعه کردند و سن افراد در گروه سنی جوان بود (۱۲). در پژوهش امین رضایی و همکاران که با هدف بررسی وقوع تصادفات منجر به فوت در جمعیت تحت پوشش استان فارس در بین سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۳ اجرا شد، بازه سنی افراد ۳۰-۱۵ سال (۱۳) و در پژوهش نیک‌دل و همکاران بازه سنی بیماران ترومایی مراجعه‌کننده به اورژانس گروه سنی جوان سال بود (۱۱) که با مطالعه ما همسو است. در این مطالعات نشان داده‌شده که حوادث ترومایی و عوارض ناشی از آن به‌صورت یک مشکل مهم درآمده است، به‌نحوی که امروزه شایع‌ترین علت مرگ و ناتوانی را شامل می‌گردد و مهم‌ترین علت ازکارافتادگی نیروهای جوان است. حوادث ترومایی در مردان و در سنین جوانی (۲۰ تا ۴۰ سال)، بیشتر رخ می‌دهد که می‌تواند اثرات روانی و اقتصادی زیادی برای جامعه داشته باشد (۱۲). یافته‌های این مطالعه نشان داد که بیشترین نوع آسیب‌دیدگی در ناحیه مچ دست و اندام فوقانی است که با پژوهش‌های خان محمدی و همکاران (۲) و Milliken CS و همکاران (۱۴) همسو نیست. این مطالعات نشان داد که بیشترین آسیب‌دیدگی در اندام تحتانی و مفاصل است. در مطالعه نیک‌دل و همکاران (۱۱) بیشترین نوع آسیب‌دیدگی جسمانی در اندام‌های فوقانی گزارش شده است که با مطالعه حاضر همسو است. از محدودیت‌های مطالعه حاضر می‌توان به عدم وجود اطلاعات (شغل، سابقه کار و تحصیلات و علت آسیب‌دیدگی) در مورد افراد موردبررسی اشاره نمود.

نتیجه‌گیری

بیشترین نوع آسیب‌دیدگی مربوط به اندام فوقانی در ناحیه مچ دست و کمترین نوع مربوط به آسیب اعصاب و عروق بود. با توجه به اهمیت تروما که می‌تواند زندگی فرد را تحت تأثیر قرار دهد؛ لذا باید برنامه‌ریزی، اقدامات پیشگیرانه و فرهنگ‌سازی در جامعه به‌منظور کاهش بروز حوادث ترومایی از قبیل تروما ترافیکی و آموزش صحیح

منابع

1. Mohammadi MTK, Salehinia R, Mollaei A, Pourmohammad R, Ranjbar MF. Investigating the Role of Different Physical Injuries on the Mental Health of Traffic Police Staff Referring to Valiasr Hospital in Tehran, Iran. *J Mil Med*. 2022; 24(6): 1397-404. DOI: [10.30491/JMM.24.6.1397](https://doi.org/10.30491/JMM.24.6.1397) [Persian]
2. Khan Mohammadi MT, Salehinia r. Investigating the Causes of Disability of Traffic Police Personnel Following Traumas Caused by Traffic Accidents in Tehran, Iran; A Cross-Sectional Study. *J Police Med*. 2023; 12(1): 1-9. DOI:[10.30505/11.1.19](https://doi.org/10.30505/11.1.19) [Persian]
3. Compean E, Hamner M. Posttraumatic stress disorder with secondary psychotic features (PTSD-SP): Diagnostic and treatment challenges. *Prog Neuropsychopharmacol Biol Psychiatry*. 2019; 88: 265-75. DOI: [10.1016/j.pnpbp.2018.08.001](https://doi.org/10.1016/j.pnpbp.2018.08.001)
4. Saei A, Rahmani A, Ebadi A. Investigating the medical health of drivers and determining the predictive factors in the occurrence of traffic accidents in delinquent drivers. *J Police Med*. 2021; 10(2): 83-90. DOI: [10.30505/10.2.83](https://doi.org/10.30505/10.2.83) [Persian]
5. Rafii Mehdi YM, Jafari Mohammad Reza. Causal and mineral composition of coals from Prodeh Yak Tabas mine. 2010; 5(1): 75-69. Available from: <https://sid.ir/paper/193088/fa> [Persian]
6. Karami M, Karami Z, Sahranavard Y. The Effect of Job Stress and Work Load on Job Satisfaction among Employees of Sarcheshmeh Copper Mine. *Occupational Hygiene and Health Promotion Journal*. 2017; 1(2): 104-10. URL: <http://ohhp.ssu.ac.ir/article-1-49-en.html> [Persian]
7. Malek M, Mohammadi S, Aghilinejad M, Attarchi M, Rahimpour F, Alizadeh S. Assessment of Occupational Accidents Pattern in Iranian Miners. *Occup Med Quart J.* 2011; 3(1): 28-33. URL: <http://tkj.ssu.ac.ir/article-1-52-en.html> [Persian]
8. Kamal A, Zare M, Abolfazl B, Gholam Hossein H. The investigation of job stress and job satisfaction among workers and its relation to individual factors and non-fatal injuries. *Pars Journal of Medical Sciences*. 2022; 7(3): 10-20...DOI: [10.29252/JMJ.7.3.10](https://doi.org/10.29252/JMJ.7.3.10)- https://jmj.jums.ac.ir/article_700257_en.html [Persian]
9. Yaghubi AA, Cyrus A, Azizabadi FM, Amini M, Noori G, Goudarzi D, et al. Epidemiological study of Trauma Patients Referred to Arak Valiasr Hospital. *Sci J Rescue & Relief*. 2010; 2(1): <http://jorar.ir/article-1-57-en.html> [Persian]
10. Atreya A, Kc A, Nepal S, Menezes RG, Khadka A, Shah P, et al. Road Traffic Injuries among Patients Visiting the Emergency Department in a Tertiary Care Centre: A Descriptive Cross-sectional Study. *JNMA J Nepal Med Assoc*. 2022; 60(255): 922-6. DOI: [10.31729/jnma.7895](https://doi.org/10.31729/jnma.7895)
11. Nikdel R, Pakzad S, Mahmoudlo R. Examining the Frequency of Trauma types in Patients Referred to Hospital Emergency room. *Studies in Medical Sciences.* 2023; 34(6): 353-60. DOI: [10.61186/umj.34.6.353](https://doi.org/10.61186/umj.34.6.353) [Persian]
12. Sarvari MH, Jani MR, Mohalli F, Nejadmoghaddam MA. Epidemiology of Trauma Related to Traffic Accident in Injured people Referred to Shohada Hospital in Ghaen. *Paramedical Sciences and Military Health*. 2019; 14(4): 10-7. <http://jps.ajaums.ac.ir/article-1-192-en.html> [Persian]
13. Rezaei A, Gholamzadeh S, Zarenejad M, Ayoubi Y, Abdolahifard G. Demographic Investigation of Mortality due to Accidents Referring to Legal Medicine Organization in Fars Province during 2004-2014. *Iran J Forensic Med*. 2018; 24(1): 17-25. <http://sjfm.ir/article-1-958-en.html> [Persian]
14. Milliken CS, Auchterlonie JL, Hoge CW. Longitudinal assessment of mental health problems among active and reserve component soldiers returning from the Iraq war. *JAMA*. 2007; 298(18): 2141-8. DOI: [10.1001/jama.298.18.2141](https://doi.org/10.1001/jama.298.18.2141)